

TÜRKİYE CUMHURİYETİ SAYIŞTAYI

İLE

AFGANİSTAN İSLAM CUMHURİYETİ SAYIŞTAYI

ARASINDA

MUTABAKAT ZAPTI

2014

ANKARA

Türkiye Cumhuriyeti Sayıştayı ve Afganistan İslam Cumhuriyeti Sayıştayı; buradan itibaren "Taraflar" olarak anılacak olup

Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatı (INTOSAI)'nın amaç ve ilkeleri doğrultusunda,

Taraf Devletlerin kamu dış denetiminin etkinliğini artırmaya yönelik karşılıklı talepleri doğrultusunda,

Karşılıklı saygı, güven, eşitlik ilkeleri ve işbirliğinin ortak faydalari doğrultusunda,

Aşağıdaki hususlarda anlaşılmıştır:

Madde 1

Taraflar, olanakları dahilinde aşağıdaki temel alanlarda işbirliğini teşvik edecektir:

Kamu dış denetimi metodolojisi ve yöntemleriyle ilgili deneyimlerin paylaşılması,

Mesleki eğitimler ve mensupların mesleki standartlarının geliştirilmesi,

Tarafların mesleki faaliyetleriyle ilgili bilgi ve doküman paylaşımı,

Danışmanlık hizmeti sağlanması, ortak araştırmalar ve paralel denetimler, seminerler, konferanslar ve teknik toplantılar yapılması ve

Taraflar, kendi mevzuatlari çerçevesinde diğer ortak çıkarlar için de işbirliğini destekleyecektir.

Madde 2

İşbu Mutabakat Zaptı çerçevesinde bilgi ve materyalleri paylaşırken her iki Taraf da uluslararası bilgi paylaşımı, kamusal sırların korunması ve kanunla korunan diğer sırlarla ilgili kendi ulusal mevzuatlara göre hareket edecektir.

Ortak araştırmalar ve paralel denetimler yürütürken her iki Taraf da kendi ulusal mevzuatını uygulayacaktır.

Madde 3

Taraflar; katılımcılarını her iki Taraf ülkede yapılacak kamu dış denetimiyle ilgili konferanslara, seminerlere ve uluslararası eğitimlere katılmaya davet eder.

Madde 4

Taraflar mesleki faaliyetleriyle ilgili bilgi, materyal ve yasal dokümanlarını İngilizce dilinde paylaşacaktır.

Madde 5

Mutabakat Zaptının uygulanabilirliğinin sürdürülmesi, işbirliği çerçevesinde yürütülen faaliyetlerle ilgili geribildirimlerin paylaşılabilmesi ve olası işbirliği alanlarının görüşülmesi maksadıyla iki Kurumun Başkan veya Üst Düzey Temsilcileri yılda iki kez istişarelerde bulunur.

Madde 6

Taraflar, işbu Mutabakat Zaptının uygulanmasıyla ilgili giderlerini özel durumlarda aksine karar alınmadığı sürece kendi mevzuatlarına uygun olarak kendileri karşılaşacaktır.

Madde 7

Taraflar, karşılıklı anlaşmaları müteakiben işbu Mutabakat Zaptına eklenecek ve iki Tarafça imzalanmasının ardından yürürlüğe girecek ayrı Protokollerle bu Mutabakat Zaptını revize edebilir ve değişiklik yapabilir.

Madde 8

İşbu Mutabakat Zaptının hükümlerinin yorumlanması ve uygulanmasında fikir ayrılığı ya da uyuşmazlık ortaya çıkacak olursa Taraflar, bunu danışmanlar ve müzakerelerle çözecektir.

Madde 9

İşbu Mutabakat Zaptındaki hiçbir şey, uluslararası kamu hukuku bağlamında akit doğuran bir uluslararası anlaşmaya yol açacak şekilde yorumlanamaz ve işbu Mutabakat Zaptı, Taraflardan hiçbirinde borçlar hukuku ve sözleşme hukuku çerçevesinde uygulanamaz.

Madde 10

İşbu Mutabakat Zaptı, imzalandığı tarihte yürürlüğe girer. İşbu Mutabakat Zaptı süresiz olarak imzalanmıştır ve Taraflardan birinin işbu Mutabakat Zaptının feshedilmesine dair niyetini diğer Tarafa yazılı olarak iletmesini takip eden üç ay içinde geçersiz kalır.

Madde 11

İşbu Mutabakat Zaptı, bütün metinler eşit derecede muteber olmak üzere, her biri Türkçe, Darice ve İngilizce dillerinde, iki orijinal nüsha olarak yapılmıştır. İşbu Mutabakat Zaptının yorumunda görüş ayrılığı olması halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

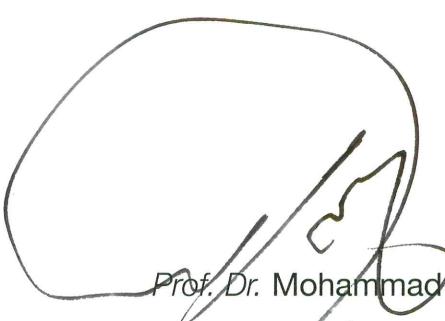
Ankara

Ekim 2014

Akyel / recai

Doç. Dr. Recai Akyel

Türkiye Cumhuriyeti
Sayıstanday Başkanı

Prof. Dr. Mohammad Sharif Sharifi

Afganistan İslâm Cumhuriyeti
Sayıstanday Başkanı

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING ON COOPERATION

between

THE TURKISH COURT OF ACCOUNTS

and

**THE SUPREME AUDIT OFFICE
OF THE ISLAMIC REPUBLIC OF AFGHANISTAN**

2014

ANKARA

The Turkish Court of Accounts and The Supreme State Audit Office of Afghanistan, hereinafter referred to as “the Parties”,

Guided by the goals and principles of the International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI),

Showing mutual aspiration to increase the effectiveness of public external audit of the states of the Parties,

Based on the principles of mutual respect, confidence, equality and mutual benefit of co-operation,

Have agreed as follows:

Article 1

The Parties will promote co-operation, within their competence, in the following basic areas;

Exchange of experience in the area of public external audit methodology and procedures;

Professional training and improvement of professional standards of personnel;

Exchange of information and documentation on the professional activities of the Parties;

Holding of consultations, joint researches and parallel audits, seminars, conferences and technical meetings; and

The Parties, within their jurisdictions, will facilitate co-operation in other areas of mutual interest as well.

Article 2

When exchanging information and materials under this Memorandum of Understanding, hereinafter referred to as “MOU”, each Party will be guided by its national legislation regulating participation in international information exchanges, protection of state secrets and other secrets protected by law.

When performing joint researches and parallel audits, each party will be guided by its national legislation.

Article 3

The Parties invite their representatives to participate in conferences, seminars and international trainings concerning public external audit organized in the countries of the Parties.

Article 4

The Parties shall exchange information, materials and legal documents on their professional activities in English.

Article 5

In order to sustain the enforceability of the MOU, share feedbacks with regard to the activities carried out within the framework of cooperation and discuss possible areas of cooperation, the Heads or High Representatives of two institutions shall enter into consultations twice a year.

Article 6

The Parties shall cover their expenses related to the implementation of this MOU in compliance with the legislations of their countries, unless another procedure has been set in individual cases.

Article 7

The Parties may introduce amendments and revisions to this MOU, following mutual agreements, in the form of separate Protocols that shall be enclosed to this MOU and shall enter in force upon signature by both Parties.

Article 8

Should any disputes or differences of opinions with regard to interpretation or application of the provisions of this MOU appear, the Parties shall solve them through consultations and negotiations.

Article 9

Nothing in this MOU shall be construed as giving rise to an international treaty on an agreement in public international law, nor shall the MOU be enforceable under either the law of obligations or the law of contract in either the Parties.

Article 10

This MOU shall enter into force on the date when it is signed. The MOU shall be concluded for an indefinite period and shall become invalid within three months after one of the Parties sends a written notification to the other Party of its intention to terminate this MOU.

Article 11

The MOU should be in two original copies in Turkish, Dari and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence in interpretation of this MOU, the English text will prevail.

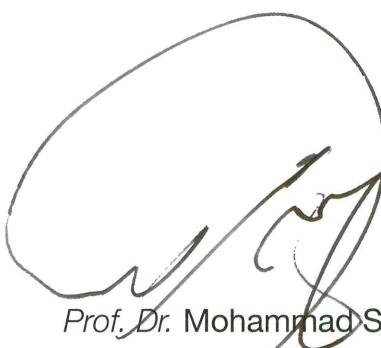
Signed in Ankara

Assoc. Prof. Dr. Recai Akyel

**President of the
Turkish Court of Accounts**

October 2014

Prof. Dr. Mohammad Sharif Sharifi

**Auditor General of the Supreme
Audit Office of Afghanistan**

يادداشت تفاهم همکاری
میان
دیوان محاسبات ترکیه
و
اداره عالی تفتيش
دولت جمهوری اسلامی افغانستان

انقره 2014

اداره عالی تفتيش افغانستان و ديوان محاسبات تركيه از اين پس با هم همکاري ميکند.
كه اين همکاري بر اساس اهداف و اصول سازمان بين المللي ادارات عالي تفتيش (INTOSAI) ميباشد.
با در نظر داشت اشتياق و ضرورت دو طرف به همکاري هاي مسلكي و تبادل تجارب و معلومات،
هدف افزایش موثریت تفتيش خارجي در دولت هاي دو طرف ميباشد.
بر اساس اصول احترام متقابل، اعتماد، تساوي و منافع طرفين، اين همکاري بر مبناي اساسنامه ذيل
توافق شده است:

ماده اول

اداره عالی تفتيش افغانستان و ديوان محاسبات تركيه برای ارتقای سطح همکاري در حد توان شان در
ساحات اساسی ذيل کار ميکند:

تبادل دانش و تجارب مسلكي در قسمت شيوه و اجرای تفتيش خارجي عامه
آموزش مسلكي و ارتقای سطح دانش معياري کارمندان
تبادل اطلاعات اسناد به رهنماود ها و نرم افزار هاي تفتيش.
برگزاری جلسات مشوره دهی، بازرگاني هاي مشترك و تفتيش موازي، سمینارها، کانفرانس ها و
جلسات تخصصي
و سایر برنامه هاي مسلكي تفتيش که در حد توان و صلاحیت قانونی طرفين باشد

ماده دوم

در جريان تبادل اطلاعات و مواد بين طرفين، عنوان يادداشت تفاهم بعد از اين به طور اختصار
(MOU) ناميده شده و هر دو طرف قرارداد با در نظر داشت قوانين ملي شان ميتوانند در تبادل
اطلاعات بين المللي سهييم شوند و نيز در قسمت محظوظ نگهداشت موضوعات دولت شان که قانون حکم
ميکند تمام الاختيار هستند.

ماده سوم

اداره عالی تفتیش افغانستان و دیوان محاسبات ترکیه میتوانند از نماینده های شان برای اشتراک در کنفرانس ها ، سمینار ها و کورس های آموزشی بین المللی در ارتباط به تنظیم تفتیش خارجی در داخل کشور های شان، دعوت نمایند.

ماده چهارم

اداره عالی تفتیش افغانستان و دیوان محاسبات ترکیه میتوانند که معلومات، مواد و اسناد قانونی را برای فعالیت های مسلکی شان به زبان انگلیسی ردو بدل کنند.

ماده پنجم

برای دوام و ثابت نگهداشتن این همکاری (MOU)، مشترک نمودن تمام دست آوردها با در نظرداشت فعالیت هایی که در داخل چارچوب همکاری جانبین است به اشتراک گذاشته می شود و بحث در مورد زمینه های که امکان همکاری در آن موجود است، نماینده های ارشد دو نهاد فوق الذکر سال دو بار باهم دیدار و مشوره مینمایند.

ماده ششم

نهاد های دو طرف باید تمام مصارف که مربوط به این یادداشت تفاهم (MOU) است را طوریکه در قانون کشورهای شان قید گردیده بپردازند تا زمانیکه کدام طرز العمل دیگری در زمینه بوجود نیامده است.

ماده هفتم

اداره عالی تفتیش افغانستان و دیوان محاسبات ترکیه میتوانند اصلاحات و بازبینی لازم را در این یادداشت تفاهم (MOU) با اتفاق جانبین در یک پروتوكول جدآگانه اجرا نمایند و این پروتوكول نیز ضمیمه این یادداشت تفاهم (MOU) شود و در ضمن توسط هر دو طرف امضا گردد.

ماده هشتم

در صورت بوجود آمدن کدام اختلاف نظر در رابطه به برداشت از کارکرد و استفاده مقررات این یادداشت تفاهem ، طرفین به مشوره و مذاکره ی مستقیم یا غیر مستقیم این اختلاف نظرها را حل می نمایند.

ماده نهم

هیچ یک از مواد این یادداشت تفاهem مفهوم یک پیمان بین المللی را در مطابقت با قانون بین المللی افاده نمی کند، و هیچ گاه این یادداشت تفاهem تحت قانون تعهدات و یا قانون قرارداد توسط هیچ یک طرف ها قابل اجراء نمی باشد.

ماده دهم

این یادداشت تفاهem (MOU) سر از تاریخ امضای دو طرف قابل اجرا میباشد. و این یادداشت تفاهem برای مدت طولانی میباشد و برای منقضی کردن این یادداشت تفاهem یکی از طرفین باید یک ابلاغیه را به طرف دیگر ارسال نماید که این ابلاغیه باید سه ماه قبل از تاریخ فسخ قرار داد ارسال شود.

ماده یازدهم

این یادداشت تفاهem در سه نسخه اصلی به زبان های دری، ترکی و انگلیسی ترتیب و تمام متن در هر سه زبان معتبر میباشد، در صورت سؤ تعبیر در برداشت این قرار داد متن انگلیسی آن ارجحیت دارد.

اکتوبر 2014

امضا شده در انقره

پروفیسور دکتور محمد شریف شریفی
رئیس اداره عالی تفییش افغانستان

مکمل

اسوک پروفیسور داکتر ریکای اکیل
رئیس دیوان محاسبات ترکیه